

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
SEKRETARZ STANU
Łukasz Krasoń

Warszawa, /elektron. znacznik czasu/
BON-IV.4263.62.2025.SJ

Państwo
Przewodniczący
Powiatowych i Wojewódzkich
Zespołów do Spraw Orzekania
o Niepełnosprawności

/wszyscy/

Dotyczy: kwalifikowania do niepełnosprawności osób z zespołem Downa

Szanowni Państwo,

w związku z wątpliwościami dotyczącymi kwestii wydawania orzeczeń o niepełnosprawności osobom z zespołem Downa w tym okresie, na jaki wydawane orzeczenia, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień i przekazanie ich do stosowania przez członków zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, z obowiązkiem potwierdzenia ich otrzymania.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie czasu, na jaki zostaje wydane orzeczenie w odniesieniu do osoby w wieku do 16 roku życia uzależnione jest od spełnienia przesłanek zawartych w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r. poz. 857), a mianowicie rokowania poprawy stanu zdrowia dziecka i wynikających z niego dysfunkcji funkcjonalnych. Zgodnie z treścią przywołanego przepisu naruszenie sprawności organizmu uważa się za: trwałe (stałe) - jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuje poprawy (pkt 1) albo okresowe - jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia (pkt 2), zaś niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia. W ustalaniu przewidywanego okresu trwania

niepełnosprawności podstawowe znaczenie ma całościowa ocena rokownicza, dokonywana przez skład orzekający w oparciu o analizę ustalonego i udokumentowanego stanu faktycznego. W funkcjonującym modelu niepełnosprawności poza naruszoną sprawnością (czyli kryterium medycznym) ocenie orzeczniczej podlega również skutek tego naruszenia i interakcja tak naruszonej sprawności organizmu ze środowiskiem w wymiarze społecznym i zawodowym. Przesłankę do podjęcia rozstrzygnięcia w zakresie okresu trwania niepełnosprawności stanowi więc ocena rokownicza biorąca pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia zmiany w funkcjonowaniu orzekanej osoby z naruszoną sprawnością organizmu ustalonego na dzień wydania orzeczenia. W przypadku, gdy funkcjonowanie osoby orzekanej może ulec zmianie, orzeczenie o niepełnosprawności wydaje się na czas w nim określony. Skład orzekający zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności rozstrzygając o czasowości wydanego orzeczenia przewiduje, że w stanie zdrowia dziecka i związanych z nim utrudnieniach w funkcjonowaniu mogą zajść zmiany o charakterze pozytywnym lub negatywnym. Natomiast w przypadku osób, których naruszona sprawność organizmu (schorzenie) nie rokuje wyleczenia oraz jednocześnie osoba ta nie rokuje progresji w funkcjonowaniu, komunikowaniu się oraz nabywaniu umiejętności społecznych, zasadne jest wydanie orzeczenia o niepełnosprawności na okres do ukończenia 16 roku życia.

W przypadku kwalifikacji do niepełnosprawności dzieci z zespołem Downa ocenie poddawany jest stan kliniczny dziecka związany z całokształtem występujących u niego nieprawidłowości w wielu układach narządów oraz będące jego skutkiem ograniczenia funkcjonalne. Mimo różnic pod względem liczby i nasilenia objawów chorobowych, zaburzenie funkcjonowania organizmu dzieci z zespołem Downa skutkuje koniecznością zapewnienia im wsparcia w zakresie przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku. Ponadto z powodu znacznego zaburzenia funkcjonowania organizmu dzieci te wymagają systematycznych i częstych zabiegów leczniczych oraz rehabilitacyjnych w domu i poza domem, jak również opieki lub pomocy w związku z realizacją podstawowych potrzeb życiowych, takich jak: higiena osobista, ubieranie się, spożywanie posiłków i napojów, poruszanie się oraz porozumiewanie się. Mając na uwadze powyższe należy wskazać, że w przypadku kwalifikacji do niepełnosprawności dzieci z zespołem Downa zasadnym jest wydanie orzeczenia o niepełnosprawności z ustaleniem wskazania w pkt 7 konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej

egzystencji oraz ustaleniem wskazania w pkt 8 konieczności stałego współudziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji na okres do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Z wyrazami szacunku

Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/